Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul central) judecător Vitalie Stratan
Dosarul nr. 2ri-436/24
2-23017060-02-2ri-08082024

D E C I Z I E

11 noiembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Anton Marina
Judecătorii Cașcaval Andrei
Cojocaru Olga

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de către reprezentantul debitorului ”IRMAX-PRIM” S.R.L., Tiutiunnicov Igor, reprezentat de avocatul Petru Răileanu,

în cauza de insolvabilitate intentată în privința ”IRMAX-PRIM” S.R.L., la cererea administratorului autorizat Igor Stoian cu privire la aprobarea și încasarea din contul lui Tiutiunnicov Igor a cheltuielilor procesului de insolvabilitate intentat în privința debitorului ”IRMAX-PRIM” S.R.L.,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 05 iunie 2024, prin care cererea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La data de 02 februarie 2023, creditorul S.R.L. ”ARMAR EXPEDIT” (în proces de lichidare) în persoana lichidatorului Alexandru Verdeș s-a adresat în instanța de insolvabilitate cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului S.R.L. ”IRMAX PRIM”, prin care a solicitat: admiterea spre examinare a cererii introductive privind intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului S.R.L. ”IRMAX PRIM”, c/f ***** cu sediul în mun. Chişinău, str. Donici Alexandru, 14; a aplica faţă de debitorul S.R.L. ”IRMAX PRIM” măsurile de asigurare prevăzute de art. 24 al Legii insolvabilităţii, desemnarea în calitate de administrator provizoriu/ administrator al insolvabilităţii pe cauza dată, administratorul autorizat Igor Stoian, titularul autorizaţiei MJ nr. 156 din 19.01.2015.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 06 februarie 2023, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către creditorul S.R.L. ”ARMAR EXPEDIT” (în proces de lichidare) în persoana lichidatorului Alexandru Verdeș cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. ”IRMAX PRIM”, fiind instituită perioada de observaţie asupra S.R.L. ”IRMAX PRIM”, IDNO *****, cu adresa juridică în mun. Chişinău, str. Donici Alexandru, 14, MD-2064, Republica Moldova, numirea în calitate de administrator provizoriu - Igor Stoian, deţinătorul Autorizaţiei nr. 156 din 19 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova. A fost stabilită data examinării cererii introductive privind intentarea procesului de insolvabilitate şi ședința de raportare pentru 27.04.2023, la ora 14:30.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 21 iunie 2023, s-a admis cererea introductivă și s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.R.L. ”IRMAX PRIM”, IDNO *****, cu adresa juridică în mun. Chișinău, str. Donici Alexandru, 14, MD-2064, Republica Moldova. S-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea debitorului S.R.L. ”IRMAX PRIM”. S-a ridicat dreptul administratorului statutar – Igor Tiutiunnicov de la administrarea S.R.L. ”IRMAX PRIM”. S-a desemnat în calitate de lichidator al S.R.L. ”IRMAX PRIM”, - Igor Stoian, deţinătorul Autorizaţiei nr. 156 din 19 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova.

La data de 18 ianuarie 2024, administratorul autorizat Igor Stoian a depus în adresa instanței de insolvabilitate raportul final, în conținutul căruia a formulat cerere cu privire la aprobarea și încasarea din contul lui Tiutiunnicov Igor a cheltuielilor procesului de insolvabilitate intentat în privința debitorului ”IRMAX-PRIM” S.R.L..

În motivarea cererii s-a menționat că, pentru perioada de activitate 21 iunie 2023 – 31 decembrie 2023, onorariul fix urmează să constituie suma de 96000 lei, calculat după formula: 16000 lei x 6 luni = 96000 lei. Evidențiază că, ținându-se cont de faptul că, activitatea lichidatorului pentru această perioadă a fost variabilă, consideră oportun ca onorariu fix al lichidatorului să constituie suma de 32000 lei, adică pentru 2 luni efectiv lucrate. Totodată, solicită stabilirea și încasarea remunerației pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu.

Într-o altă ordine de idei menționează că, cheltuielile aferente procesului de insolvabilitate în privința debitorului constituie suma de 2940,80 lei, fiind compuse din: scrisori în sumă de 212,80 lei și publicarea dispozitivului hotărârii în Monitorul Oficial în sumă de 2728 lei.

Astfel, în urma analizei situației debitorului, reieșind din răspunsurile primite de la organele interpelate s-a constatat că, debitorul nu dispune de bunuri care ar acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate. Totodată, potrivit informației furnizate de către Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept din cadrul Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova, în calitate de asociat unic și administrator figurează Tiutiunnicov Igor.

În temeiul art. 5 alin. (5) lit. c), art. 52 alin. (1) lit. e), art. 66 alin. (1) lit. c), art. 70 alin. (1) – (5) și (13) din Legea Insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, solicită stabilirea cuantumului de remunerare în mărime fixă pentru perioada provizorie în sumă de 16000 lei și încasarea din contul lui Tiutiunnicov Igor în beneficiul său a remunerației pentru perioada provizorie în sumă de 16000 lei, a remunerației pentru perioada procedurii de faliment în sumă de 32000 lei și cheltuielilor procesului în sumă de 2940,80 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 05 iunie 2024, s-a admis parțial cererea administratorului autorizat Igor Stoian cu privire la aprobarea și încasarea din contul lui Tiutiunnicov Igor a cheltuielilor procesului de insolvabilitate intentat în privința debitorului ”IRMAX-PRIM” S.R.L. S-a aprobat remunerația administratorului autorizat Igor Stoian pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu al debitorului în sumă de 16 000 lei, pentru exercitarea atribuțiilor de lichidator al debitorului în sumă de 16 000 lei și cheltuielile aferente în sumă de 2940,80 lei. S-a încasat din contul lui Tiutiunnicov Igor, IDNP *****, data nașterii *****, domiciliat în mun. Chișinău, or. *****, str. ***** 33, în beneficiul administratorului autorizat Igor Stoian, c/f 0*****, cu sediul în mun. Chișinău, str. Braniștii, 3/1, ap. 8, MD-2068, suma de 34 940,80 (treizeci și patru mii nouă sute patruzeci lei, 80 bani) cu titlu de remunerație pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu și lichidator al debitorului, precum și cheltuielile aferente procesului de insolvabilitate. În rest, cererea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe, la data de 08 iulie 2024, reprezentantul debitorului ”IRMAX-PRIM” S.R.L., Tiutiunnicov Igor, reprezentat de avocatul Petru Răileanu a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 05 iunie 2024.

În motivarea cererii de recurs, a indicat că pentru a putea solicita încasarea remunerației de la membrii organelor de conducere a debitorului, în temeiul 70 alin. (13) din Legea insolvabilității, administratorul autorizat urmează să probeze că membrilor organelor de conducere de la care solicită încasarea remunerației și a onorariului fix, le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului, făcând trimitere la constatările Curții Constituționale invocate în hotărârea privind excepția dc neconstituționalitate a art. 70 alin. (3) și (13) din Legea insolvabililățiidin 09 iunie 2020.

Astfel, relevă că, pornind de la constatările Curții Constituționale expuse în hotărârea privind excepția de neconstituționalitate a art. 70 alin. (3) și (13) din Legea insolvabilității, emisă la 09 iunie 2020, încasarea remunerației și a onorariului fix de la membrii organelor de conducere ale debitorului este condiționată de constatarea culpei membrilor organelor de conducere la apariția stării de insolvabilitate a debitorului stabilit de articolul 248 din Legea insolvabilității.

Susține că la caz, administratorul autorizat Stoian Igor nu a făcut dovada stabilirii culpei lui Tiutiunnicov Igor la apariția stării de insolvabilitate a debitorului SRL „IRMAX-PRIM” S.R.L. în temeiul art. 248 din Legea insolvabilității.

Conchide că prin respingerea cererii administratorului autorizat de încasare a remunerației și a onorariului fix de la membrii organelor de conducere a debitorului prin prisma lipsei calității de persoană căreia i-ar fi imputabilă starea de insolvabilitate, nu se atentează la dreptul de proprietate a administratorului autorizat, și nici nu este stimulată sau susținută munca neremunerată. Or, specificul chestiunii deduse judecării ține exclusiv de subiectul de la care se pretinde încasarea sumelor pretinse cu titlu de remunerare și onorariu fix și nu afectează acest drept de remunerare în esență.

Solicită repunerea în termen a recursului casarea integrală a încheierea , rejudecarea cauzei și emiterea unei noi încheieri privind respingerea cererii administratorului autorizat Igor Stoian cu privire la aprobarea și încasarea din contul lui Tiutiunnicov Igor a cheltuielilor procesului de insolvabiiitate intentat In privința debitorului „IRMAX-PRIM” S.R.L..

Conform art. 8 alin. (2) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvabilitate.

Din actele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost pronunțată la data de 05 iunie 2024, în lipsa recurentului și a reprezentantului său. Iar potrivit avizului de recepție anexat la dosar, se atestă că copia încheierii a fost recepționată de către recurent la data de 21 iunie 2024. Prin urmare, recursul declarat de la data de 08 iulie 2024 (următoarea zi lucrătoare), este în termen nefiind necesară repunerea în termen.

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs şi a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis, din următoarele motive.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu

cele ale prezentei legi.

Conform art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) nr. 2i57/23 din 06 februarie 2023, s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de către creditorul S.R.L. ”ARMAR EXPEDIT” (în proces de lichidare) în persoana lichidatorului Alexandru Verdeș cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. ”IRMAX PRIM”. S-a instituit perioada de observaţie asupra S.R.L. ”IRMAX PRIM”, fiind numit în calitate de administrator provizoriu - Igor Stoian, deţinătorul Autorizaţiei nr. 156 din 19 ianuarie 2015.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 21 iunie 2023, s-a admis cererea introductivă și s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.R.L. ”IRMAX PRIM”, dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea debitorului S.R.L. ”IRMAX PRIM”. S-a ridicat dreptul administratorului statutar – Igor Tiutiunnicov de la administrarea S.R.L. ”IRMAX PRIM”. S-a obligat debitorul în cel mult 5 zile lucrătoare să predea gestiunea patrimoniului către lichidator, împreună cu documentele indicate în art. 134 alin. (2) lit. c) din Legea insolvabilității. S-a desemnat în calitate de lichidator al S.R.L. ”IRMAX PRIM”, - Igor Stoian, deţinătorul Autorizaţiei nr. 156 din 19 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova.

La data de 18 ianuarie 2024, administratorul autorizat Igor Stoian a depus în adresa instanței de insolvabilitate raportul final, în conținutul căruia a formulat cerere cu privire la aprobarea și încasarea din contul lui Tiutiunnicov Igor a cheltuielilor procesului de insolvabilitate intentat în privința debitorului ”IRMAX-PRIM” S.R.L., și a solicitat stabilirea cuantumului de remunerare în mărime fixă pentru perioada provizorie în sumă de 16000 lei și încasarea din contul lui Tiutiunnicov Igor în beneficiul său a remunerației pentru perioada provizorie în sumă de 16000 lei, a remunerației pentru perioada procedurii de faliment în sumă de 32000 lei și cheltuielilor procesului în sumă de 2940,80 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 05 iunie 2024, s-a admis parțial cererea administratorului autorizat Igor Stoian cu privire la aprobarea și încasarea din contul lui Tiutiunnicov Igor a cheltuielilor procesului de insolvabilitate intentat în privința debitorului ”IRMAX-PRIM” S.R.L. S-a aprobat remunerația administratorului autorizat Igor Stoian pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu al debitorului în sumă de 16 000 lei, pentru exercitarea atribuțiilor de lichidator al debitorului în sumă de 16 000 lei și cheltuielile aferente în sumă de 2940,80 lei. S-a încasat din contul lui Tiutiunnicov Igor, în beneficiul administratorului autorizat Igor Stoian, suma de 34 940,80 (treizeci și patru mii nouă sute patruzeci lei, 80 bani) cu titlu de remunerație pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu și lichidator al debitorului, precum și cheltuielile aferente procesului de insolvabilitate. În rest, cererea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor aduse de apelant și a materialelor cauzei, Colegiul conchide că, în principiu, prima instanță just a conchis despre necesitatea încasării remunerației administratorului autorizat Igor Stoian pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu și de lichidator al debitorului, precum și cheltuielile aferente procesului de insolvabilitate, această soluție fiind în concordanță cu normele ce guvernează litigiul, însă cuantumul remunerației a fost determinat eronat.

În susținerea concluziei enunțate, instanța de recurs reține următoarele.

În conformitate cu art.5 alin.(5) lit.c) a Legii insolvabilităţii nr.149 din 29 iunie 2012, principalele competenţe ale instanţei de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sânt desemnarea administratorului provizoriu şi fixarea remuneraţiei lui, desemnarea administratorului insolvabilităţii sau, după caz, a lichidatorului care va administra procedura până la confirmarea ori, după caz, până la înlocuirea sa de către adunarea creditorilor, precum şi stabilirea atribuţiilor lui pentru această perioadă.

Astfel, materialele cauzei denotă faptul că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 06 februarie 2023, a fost admisă cererea introductivă depusă de creditorul S.R.L. ”ARMAR EXPEDIT”, instituită perioada de observație asupra S.R.L. ”IRMAX PRIM”. În calitate de administrator provizoriu a fost desemnat Igor Stoian, deţinătorul Autorizaţiei nr. 156 din 19 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova.

Colegiul judiciar reține că, potrivit art. 25, alin. (5) lit. i) din Legea insolvabilității, unul dintre drepturile administratorului provizoriu/administratorului insolvabilității/ lichidatorului este primirea remunerației şi recuperarea cheltuielilor, confirmate de instanţa de insolvabilitate, suportate de administratorul provizoriu în activitatea sa.

Conform art. 52 alin.(1) lit. b) din Legea insolvabilităţii, cheltuielile procesului de insolvabilitate, includ remuneraţia şi cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, dacă au fost prevăzute.

Totodată, prevederile art. 25 alin. (6) din Legea insolvabilității, reglementează faptul că cuantumul de remunerare a administratorului provizoriu îl stabileşte instanţa de insolvabilitate în mărime fixă, pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată şi confirmată documentar, care nu poate fi mai mică de coeficientul minim de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariilor de funcţie ale conducătorilor încadraţi în unităţile ce nu aplică sistemul de salarizare bazat pe reţeaua tarifară unică de salarizare, înmulţit la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real la unitățile cu autonomie financiară.

Conform art. 32 alin. (2) din Legea insolvabilităţii, în cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sânt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate, remunerarea administratorului provizoriu şi acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere şi asociaţii, acţionarii sau membrii debitorului, în mod solidar.

În temeiul art. 32 alin. (2) a Legii insolvabilității, Colegiul consideră justificată solicitarea încasării remunerației pentru exercitarea funcție de administrator provizoriu din contul organelor de conducere a S.R.L. ”IRMAX PRIM”, administratorul statutar Tiutiunnicov Igor întrucît în speță, s-a constatat că debitorul nu deține careva bunuri sau mijloace financiare pentru a acoperi cheltuielile procesului, considerent din care, față de acesta a fost intentată procedura simplificată a falimentului.

În continuare, Colegiul judiciar notează că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 21 iunie 2023, s-a admis cererea introductivă,s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.R.L. ”IRMAX PRIM”, fiind dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea debitorului S.R.L. ”IRMAX PRIM”, în calitate de lichidator a fost desemnat administratorul autorizat - Igor Stoian, deţinătorul Autorizaţiei nr. 156 din 19 ianuarie 2015.

În conformitate cu prevederile art. 70 alin. (1) ,(2), (4), (12), (13) al Legii insolvabilităţii, pentru îndeplinirea funcţiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remuneraţie şi la compensarea cheltuielilor aferente. Remuneraţia administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe şi onorarii de succes sub formă

procentuală şi se achită în monedă naţională, inclusiv în cazul în care remuneraţia se determină în funcţie de creanţe/sume în valută străină. Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plăteşte lunar din patrimoniul debitorului. Cheltuielile aferente procedurii instituite prin prezenta lege, inclusiv cheltuielile de publicare, notificare, convocare şi comunicare a actelor de procedură efectuate de către administrator/lichidator vor fi suportate din patrimoniul debitorului. În cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum şi compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligaţia organelor de conducere ale debitorului consemnate la art.247.

Este de menționat faptul că, conform art.3 din Legea nr.161 din 18 iulie 2014 cu privire la administratorii autorizați, administratorii autorizați desfășoară o activitate de „liber profesionist de interes public”. Aceștia nu acționează în interes personal, ci în interesul bunei desfășurări a procesului de insolvabilitate, or Legea insolvabilității, prevede în mod obligatoriu participarea administratorilor autorizați în procesele de insolvabilitate, fiind imposibilă derularea unui proces de insolvabilitate în lipsa acestora.

Mai mult, art.66 alin.(1) lit.e) Legea insolvabilității, prevede expres dreptul administratorului insolvabilității și lichidatorului la primire a remunerației în modul stabilit de lege.

Iar art.32 și 70 din Legea insolvabilității prevăd modalitatea, dar și cercul de persoane de la care această remunerație poate fi încasată în cazul lipsei masei debitoare. De fapt, remunerația pentru executarea funcției de administrator sau lichidator în cadrul cauzelor de insolvabilitate este unica sursă de existență a unui administrator autorizat, or această specialitate este concepută anume pentru activitatea în cadrul proceselor de insolvabilitate.

Colegiul respinge aserțiunea recurentului precum că, administratorul autorizat nu a făcut dovada stabilirii culpei lui Tiutiunnicov Igor în cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului S.R.L. ”IRMAX PRIM”, invocând prevederile Hotărîrii Curții Constituționale nr. 16 din 09 iunie 2020 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 alineatele (3) și (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

La acest aspect, instanța de recurs punctează că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09 iunie 2020 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 alin. (3) și (13) din Legea insolvabilității , s-au declarat constituționale textele „le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului” din art. 32 alin. (2) și „în obligația organelor de conducere a debitorului” din art. 70 alin. (13) ale Legii insolvabilității, în măsura în care le este demonstrată culpa la apariția stării de insolvabilitate.

Reieșind din prevederile acestei hotărâri, administratorul provizoriu, administratorul insolvabilității/ lichidatorul ar putea pretinde la încasarea remunerației pentru munca depusă, în dependență de existența culpei persoanelor prevăzute expres în art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității.

Totuși, potrivit art. 3 din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 cu privire la administratorii autorizați, administratorii autorizați desfășoară o activitate de „liber profesionist de interes public”. Respectiv, aceștia nu acționează în interes personal, ci în interesul bunei desfășurări a procesului de insolvabilitate, or Legea insolvabilității, prevede în mod obligatoriu participarea administratorilor autorizați în procesele de insolvabilitate, fiind imposibilă derularea unui proces de insolvabilitate în lipsa acestora.

Colegiul remarcă faptul că potrivit articolului 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene a Dreptului Omului, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

La fel, și legiuitorul național a reglementat la art. 66 alin. (1) lit. e) Legea insolvabilității expres dreptul administratorului insolvabilității și lichidatorului la primirea remunerației în modul stabilit de lege.

Astfel, dreptul de a fi remunerat pentru activitatea realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, fiind conferit de legiuitor, s-a creat o „așteptare legitimă" a administratorului/ lichidatorului de fi răsplătit pentru munca efectiv realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, constituind un drept patrimonial al ultimului. Prin urmare, așteptarea legitimă de a obține o remunerație pentru munca sa, beneficiază de protecția oferită de art. 1 din Protocolul nr. 1 al CEDO.

Subsecvent, Colegiul susține că, remunerația administratorului autorizat reprezintă un „bun", iar interesul administratorului autorizat, care participă în cadrul unui proces de insolvabilitate este obținerea în proprietatea sa acestui bun. La caz, exercitând atribuțiile de lichidator, administratorul autorizat, în temeiul dreptului reglementat expres de legiuitor este interesat și este justificat să-și revendice acest drept în cadrul procesului de insolvabilitate.

La soluționarea chestiunii de încasarea a remunerației administratorului autorizat pentru munca depusă în cadrul procesului de insolvabilitate, din perspectiva art. 54 din Constituția Republicii Moldova apare un conflict de drepturi. Unul este dreptul de proprietate al persoanelor fizice indicate art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității. Alt drept, situat de cealaltă parte a conflictului, dreptul de proprietate al administratorului autorizat, care participă în cadrul procesului de insolvabilitate.

Astfel, în cazul admiterii cererii de încasare a remunerației, va exista problema unei ingerințe în dreptul de proprietate al persoanelor fizice, indicate la art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității, iar în cazul respingerii cererii de încasare a remunerației va apărea problema lezării dreptului de proprietate al administratorului autorizat.

Analizând echilibru dintre aceste două drepturi concurente, Colegiul consideră că în speța dedusă judecății prevalează dreptul de proprietate al administratorului autorizat. În argumentarea acestei poziții, Colegiul menționează că, potrivit art. 1 alin. (1) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, antreprenoriatul este activitatea de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri. Deci, persoana care a hotărât să practice antreprenorialul este conștientă că poate surveni și starea de insolvabilitate din care motive obiective, care nu depind de el personal, dar totuși își asumă acest risc. În viziunea Colegiului, termenul „pe riscul propriu" include și riscul de a suporta cheltuielile legate de procesul de insolvabilitate, în cazul survenirii acesteia, după cum o face în situația când societatea este lichidată, conform normelor prevăzute de Codul civil, ci nu potrivit Legii insolvabilității.

O situație opusă o identificăm în cazul încasării remunerației administratorului autorizat pentru munca efectuată în cadrul cauzei de insolvabilitate. În primul rând obligativitatea participării administratorului statutar în cadrul unui proces de insolvabilitate este prevăzută de Legea insolvabilității. Conform prevederilor legislației în vigoare, candidatura administratorului provizoriu, la etapa provizorie, este propusă de creditorul care depune cererea introductivă. Creditorul sau debitorul, care a depus cererea introductivă propune

candidatura administratorului insolvabilității sau a lichidatorului. În cazul când astfel de propuneri din partea persoanelor care au depus cereri introductive nu survin, instanța desemnează din oficiu candidatura unui administrator al insolvabilității/lichidator.

Însă, nici într-o situație din cele relevate supra, nu se solicită consimțământul administratorului autorizat, acesta fiind obligat de a executa diferite funcții în cadrul unui proces de insolvabilitate, în baza actelor de dispoziție (încheierii de admitere spre examinare a cererii introductive sau a hotărârii de admitere cererii introductive). Astfel, în cazul când nu vor fi identificate persoane culpabile în survenirea insolvabilității, remunerația administratorului autorizat nu va fi achitată, la fel ca și cheltuielile suportate pe parcursul desfășurării procesului de insolvabilitate.

Din considerente expuse supra, Colegiul judiciar consideră că, încasarea remunerației administratorului autorizat doar în cazul stabilirii culpei persoanei în apariția stării de insolvabilitate de la care această remunerație urmează a fi încasată, prejudiciază dreptul de proprietate al administratorilor autorizați.

Mai mult ca atât, potrivit art. 4 din Constituția RM, dispozițiile constituționale privind drepturile şi libertățile omului se interpretează şi se aplică în concordanță cu pactele şi celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

În ceea ce privește aplicarea art. 4 din Constituție, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 55 din 14 octombrie 1999 privind interpretarea unor prevederi ale art. 4 din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a statuat că:„ ...această prevedere comportă consecințe juridice, presupunând mai întâi, că organele de drept sunt în drept să aplice în procesul examinării unor cauze concrete normele dreptului internațional, acordând în caz de neconcordanță prioritate prevederilor internaționale”.

Concomitent, potrivit Hotărârii nr. 10 din 16 aprilie 2010 pentru revizuirea hotărârii nr. 16 din 28 mai 1998 cu privire la interpretarea art. 20 din Constituția RM în redacția hotărârii nr. 39 din 09 iulie 2001, Curtea Constituțională a statuat că practica jurisdicțională internațională este obligatorie pentru Republica Moldova ca stat care a aderat la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului şi libertăților fundamentale.

Așadar, prin ratificarea Convenției europene pentru apărarea dreptului omului şi libertăţilor fundamentale, inclusiv prin prisma art. 46 par. 1 din Convenție, Republica Moldova şi-a asumat angajamentul de a se conforma hotărârilor definitive ale Curţii în litigiile la care sunt părţi şi a le invoca inclusiv în cazuri similare în vederea evitării unor altor încălcări de același gen.

În temeiul prevederilor enunțate, precum și reieșind din art. 4 al Constituției RM, art. 2 alin. (3) și art. 12 alin. (1) CPC, instanțele judecătorești naționale au obligația să aplice în mod direct, atât prevederile Convenției Europene în tot spectrul al acesteia, cât și concluziile instanței europene în orice caz concret ce este supus aprecierii lor.

Reieșind din cele expuse, Colegiul judiciar notează că la examinarea cererilor de încasarea a remunerației administratorului autorizat, pentru executarea funcției de administrator provizoriu, administrator la insolvabilității, lichidator va aplica direct prevederile Convenției Europene.

Astfel, dreptul de a fi remunerat pentru activitatea realizată în cadrul procesului de insolvabilitate fiind conferit de legiuitor, s-a creat o „așteptare legitimă” a administratorului/ lichidatorului de fi răsplătit pentru munca efectiv realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, constituind un drept patrimonial al ultimului. Prin urmare, așteptarea legitimă de a obține o remunerație pentru munca sa beneficiază de protecția oferită de art. 1 din

Protocolul nr. 1 al CEDO.

Din considerentele relevate supra, prima instanță just a conchis despre temeinicia cererii administratorului autorizat privind încasarea remunerației aferentă exercitării funcției de administrator provizoriu și lichidator, însă cuantumul remunerației a fost determinat eronat de prima instanță, încheierea în această parte urmînd a fi modificată, în sensul micșorării cuantumului remunerației stabilite pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu și lichidator. În susținerea acestei concluzii se reține următoarele.

Colegiul judiciar relevă că, la stabilirea cuantumului remunerației administratorului autorizat pentru perioada de observație și pentru exercitarea funcției de lichidator, instanța de judecată urmează să țină cont de 3 criterii:

-complexitatea procedurii;

-lucrul efectiv efectuat de administratorul autorizat confirmat documentar; și

-durata de timp necesară pentru desfășurarea activităților specifice atribuțiilor sale funcționale.

Totodată, instanţa de recurs notează că, în conformitate cu Hotărârea Guvernului RM nr. 743 din 11 iunie 2002 (Anexa nr.4), coeficientul minim de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariilor de funcție ale personalului încadrat în unităţi ce nu aplică sisteme de salarizare bazată pe Rețeaua tarifară unică de salarizare, este egal cu 4.

Iar potrivit Hotărârii Guvernului nr. 670 din 29 septembrie 2022 privind stabilirea cuantumului salariului minim pe țară (în vigoare până la data de 31.12.2023), s-a stabilit, începând cu 1 ianuarie 2023, salariul minim pe țară în cuantum de 4000 lei lunar pentru un program complet de lucru de 169 de ore (în medie pe lună), ceea ce reprezintă 23,67 lei pe oră. În cazul în care programul de muncă este, potrivit legii, mai mic de 40 de ore pe săptămână, salariul minim orar se calculează prin raportarea salariului minim lunar, prevăzut în prezentul punct, la numărul mediu de ore lunar, potrivit programului legal de lucru aprobat.

Totuși, Colegiul judiciar reține că, modalitatea de calcul a remunerației administratorului autorizat Stoian Igor urmează a fi efectuată de către instanța de fond nu doar în corespundere cu hotărârea Guvernului RM nr. 743 din 11 iunie 2002 şi Hotărârea Guvernului nr. 165 din 09.03.2010 cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, cu modificările operate prin Hotărârea Guvernului nr. 670 din 29 septembrie 2022, dar și să țină cont de activitatea efectiv lucrată și confirmată documentar.

În această ordine de idei, instanța de recurs notează că, cuantumul lunar de remunerație, la stabilirea sumei remunerației de încasare, va ține cont de timpul efectiv lucrat de administratorul provizoriu/ lichidator pentru efectuarea unei munci reale și concrete. În acest sens, întru confirmarea acestor circumstanțe, la cererea de încasare a remunerației urmau a fi anexate documente confirmative pentru cuantumul solicitat.

Art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar administratorului autorizat Stoian Igor urma să probeze prin mijloace de probă admisibile şi pertinente lucrul efectiv realizat în funcția de administrator provizoriu și lichidator al S.R.L. ”IRMAX PRIM” și în cuantumul sumei solicitate de acesta.

Cu toate acestea, în cererea depusă nu se indică concret acţiunile întreprinse și timpul efectiv lucrat, fără a justifica lucrul efectuat în perioada de administrare provizorie și cea de lichidre, ceea ce este inadmisibil, or în afara oricărui dubiu rezonabil, administratorul autorizat Stoian Igor nu şi-a concentrat activitatea în toată această perioadă exclusiv doar pentru exercitarea atribuţiilor funcţionale referitor la debitorul S.R.L. ”IRMAX PRIM”.

Aşadar, instanţa de insolvabilitate, ținând cont de complexitatea lucrului efectuat de către administratorul provizoriu și lichidatorul S.R.L. ”IRMAX PRIM”, de faptul că administratorul autorizat Sroian Igor nu şi-a concentrat efectiv activitatea sa în perioada pentru care solicită remuneraţie în calitate de administrator provizoriu și lichidator doar în privinţa S.R.L. ”IRMAX PRIM”, având şi alte societăţi comerciale la care deţine funcţii de administrator provizoriu, lichidator, luând în calcul lucrul efectiv care se rezumă la expedierea notificărilor corespunzătoare întocmirea raportului cu privire la executarea măsurilor de asigurare a tabelului preliminar al creanțelor, raportul final, consideră oportun şi necesar de a stabili remuneraţia administratorului provizoriu pentru perioada de observaţie 06.02.2023 - 21.06.2023, în mărime de 5 000 lei, și pentru perioada de lichidare 21.06.2023-05.06.2024, în mărime de 5000 lei, care este rezonabilă în raport cu perioada de timp necesară pentru realizarea acestor acţiuni.

În continuare, instanța de recurs reține că, suplimentar remunerației, administratorul autorizat Stoian Igor a suportat cheltuieli judiciare aferente perioadei de observație și procedurii simplificate a falimentului în privința debitorului în sumă totală de 2940,80 lei, fiind compuse din: scrisori în sumă de 212,80 lei și publicarea dispozitivului hotărârii în Monitorul Oficial în sumă de 2728 lei. La acest aspect, Colegiul judiciar consideră că, cererea administratorului autorizat Stoian Igor privind încasarea cheltuielilor în sumă de 2940,80 lei, just a fost admisă.

În continuare, cu referire la dezacordul recurentului cu încasarea remunerației și a cheltuielilor suportate în perioada provizorie din contul membrilor organelor de conducere, la caz din contul administratorului statutar al debitorului S.R.L. ”IRMAX PRIM”, Tiutiunnicov Igor, Colegiul judiciar reiterează dispozițiile art. 32 alin. (2) și art. 70 alin. (13) din Legea insolvabilităţii, care stabilesc că în cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sunt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate, remunerarea administratorului provizoriu, administratorului/lichidatorului,și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului, în mod solidar.

Iar potrivit art. 247 alin. (1) din aceeași lege, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Cu trimitere la normele legale menționate supra, Colegiul consideră că prima instanță just a dispus privind trecerea remunerației administratorului provizoriu și lichidatorului și a cheltuielilor suportate în perioada provizorie în obligația organelor de conducere ale debitorului, la caz a administratorului statutar al debitorului S.R.L. ”IRMAX PRIM”, Tiutiunnicov Igor și aceasta pentru că debitorul, se află în procedura simplificată a falimentului şi nu dispune de surse financiare sau mijloace fixe suficiente pentru a achita datoriile şi a acoperi cheltuielile de insolvabilitate. Încheierea primei instanțe în această parte urmând a fi menținută.

Din considerentele relevate supra, Colegiul civil consideră necesar de a admite cererea de recurs depusă de către Tiutiunnicov Igor, reprezentat de avocatul Răileanu Petru, de a modifica încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 05 iunie 2024, în partea cuantumului remunerației administratorului autorizat Stoian Igor pentru exercitarea funcției de administrator provizoriu și lichidator al S.R.L. ”IRMAX PRIM”, cu micșorarea acestuia de la suma de 16 000 lei, până la suma de 5 000 lei (cinci mii lei). În rest, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 05 iunie 2024 se menține.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, art. 427 lit. c), 428 CPC,

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către reprezentantul debitorului ”IRMAX-PRIM” S.R.L., Tiutiunnicov Igor, reprezentat de avocatul Petru Răileanu.

Se modifică încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 05 iunie 2024, în partea stabilirii cuantumului și încasării remunerației administratorului autorizat Stoian Igor, după cum urmează:

Se micșorează cuantumul remunerației administratorului autorizat Igor Stoian pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu al debitorului S.R.L. ”IRMAX PRIM” de la suma de 16 000 lei (șaisprezece mii lei) la suma de 5000 lei (cinci mii lei).

Se micșorează cuantumul remunerației administratorului autorizat Igor Stoian pentru exercitarea atribuțiilor de lichidator al debitorului S.R.L. ”IRMAX PRIM” de la suma de 16 000 lei (șaisprezece mii lei) la suma de 5000 lei (cinci mii lei).

În rest, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 05 iunie 2024 se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului, judecătorul Anton Marina

Judecătorii Cașcaval Andrei

Cojocaru Olga

11 noiembrie 2024 mun. Chișinău

O P I N I A S E P A R A T Ă

a judecătorului Curții de Apel Chișinău – Cașcaval Andrei pe marginea examinării recursului declarat de către reprezentantul SRL ”IRMAX-PRIM” - Tiutiunnicov Igor, prin intermediul avocatului Răileanu Petru, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 05 iunie 2024, în cauza de insolvabilitate intentată în privința SRL ”IRMAX-PRIM”.

În fapt, la 02 februarie 2023, creditorul SRL ”ARMAR EXPEDIT” (în proces de lichidare) în persoana lichidatorului Verdeș Alexandru, a înaintat cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL ”IRMAX PRIM”.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 06 februarie 2023, cererea introductivă a fost admisă spre examinare, fiind instituită perioada de observație asupra SRL ”IRMAX PRIM”, cu numirea lui Stoian Igor, deținătorul Autorizației nr. 156 din 19 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova în calitate de administrator provizoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 21 iunie 2023, a fost admisă cererea introductivă și constatată insolvabilitatea SRL ”IRMAX PRIM”, cu dispunerea inițierii procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea SRL ”IRMAX PRIM”, ridicarea dreptului administratorului statutar – Tiutiunnicov Igor de la administrarea SRL ”IRMAX PRIM” și, respectiv, desemnarea administratorului autorizat Stoian Igor, în calitate de lichidator al SRL ”IRMAX PRIM”.

La 18 ianuarie 2024, lichidatorul Stoian Igor a depus raportul final, în conținutul căruia a formulat cerere cu privire la aprobarea și încasarea din contul lui Tiutiunnicov Igor a cheltuielilor procesului de insolvabilitate intentat în privința SRL ”IRMAX-PRIM”.

În motivarea cererii a menționat că, pentru perioada de activitate 21 iunie 2023 – 31 decembrie 2023, onorariul fix constituie 96.000 lei, calculat după formula: 16.000 lei x 6 luni = 96.000 lei.

Ținând cont de faptul că, activitatea lichidatorului pentru această perioadă a fost variabilă, consideră că onorariu fix al lichidatorului constituie de 32.000 lei, adică pentru 2 luni efectiv lucrate.

Totodată, lichidatorul a solicitat stabilirea și încasarea remunerației pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu.

Într-o altă ordine de idei a menționat că, cheltuielile aferente procesului de

insolvabilitate în privința debitorului constituie 2.940,80 lei, fiind compuse din: scrisori în sumă de 212,80 lei și publicarea dispozitivului hotărârii în Monitorul Oficial în sumă de 2.728 lei.

Lichidatorul a subliniat că, în urma analizei situației debitorului, reieșind din răspunsurile primite de la organele interpelate s-a constatat că, SRL ”IRMAX PRIM” nu dispune de bunuri ce ar acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate.

Or, dat fiind faptul că potrivit informației furnizate de către Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept din cadrul Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova, în calitate de asociat unic și administrator figurează Tiutiunnicov Igor, prin prisma prevederilor art. 5 alin. (5) lit. c), art. 52 alin. (1) lit. e), art. 66 alin. (1) lit. c), art. 70 alin. (1) – (5) și (13) din Legea insolvabilității, lichidatorul a solicitat stabilirea cuantumului de remunerare în mărime fixă pentru perioada provizorie în sumă de 16. 000 lei și încasarea din contul lui Tiutiunnicov Igor în beneficiul său a remunerației pentru perioada provizorie în sumă de 16. 000 lei, precum și a remunerației pentru perioada procedurii de faliment în sumă de 32. 000 lei și a cheltuielilor procesului în sumă de 2. 940,80 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 05 iunie 2024, cererea lichidatorului Stoian Igor cu privire la aprobarea și încasarea din contul lui Tiutiunnicov Igor a cheltuielilor procesului de insolvabilitate intentat în privința debitorului SRL ”IRMAX-PRIM” a fost admisă parțial și, respectiv, aprobată remunerația administratorului autorizat Stoian Igor pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu al debitorului în sumă de 16.000 lei, pentru exercitarea atribuțiilor de lichidator al debitorului în sumă de 16.000 lei și cheltuielile aferente în sumă de 2.940,80 lei, cu dispunerea încasării din contul lui Tiutiunnicov Igor în beneficiul administratorului autorizat Igor Stoian, a sumei de 34.940,80 cu titlu de remunerație pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu și lichidator al debitorului, precum și cheltuielile aferente procesului de insolvabilitate.

În rest, cererea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 08 iulie 2024, reprezentantul SRL ”IRMAX-PRIM” - Tiutiunnicov Igor, prin intermediul avocatului Răileanu Petru, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 05 iunie 2024.

În cadrul examinării cererii de recurs, prin votul majoritar al judecătorilor din completul de judecată, care au judecat cauza, prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2024, s-a decis admiterea recursului declarat de SRL ”IRMAX-PRIM” - Tiutiunnicov Igor, prin intermediul avocatului Răileanu Petru și, respectiv, s-a modificat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 05 iunie 2024, în partea stabilirii cuantumului și încasării remunerației administratorului autorizat Stoian Igor, micșorându-se cuantumul remunerației administratorului autorizat Igor Stoian pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu al debitorului SRL

”IRMAX PRIM”, de la suma de 16.000 lei până la suma de 5.000 lei.

Suplimentar, s-a micșorat cuantumul remunerației administratorului autorizat Igor Stoian pentru exercitarea atribuțiilor de lichidator al debitorului SRL ”IRMAX PRIM” de la suma de 16.000 lei până la suma de 5.000 lei.

În rest, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 05 iunie 2024 a fost menținută.

Manifestând tot respectul față de opinia colegilor judecători semnatari ai deciziei din 11 noiembrie 2024, emisă în pricina civilă nominalizată, în conformitate cu prevederile art. 389 alin. (3) Cod de procedură civilă, apreciez că soluția adoptată în pricina respectivă de către colegiu este eronată și nu sânt de acord cu ea pentru motivele pe care le voi expune în cele ce urmează.

Astfel, după cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 06 februarie 2023, s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de către creditorul SRL ”ARMAR EXPEDIT” (în proces de lichidare), prin intermediul lichidatorului Verdeș Alexandru, cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL ”IRMAX PRIM” și s-a instituit perioada de observație asupra SRL ”IRMAX PRIM”, fiind numit în calitate de administrator provizoriu - Stoian Igor, deținătorul Autorizației nr. 156 din 19 ianuarie 2015.

Ulterior, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 21 iunie 2023, s-a admis cererea introductivă și s-a constatat insolvabilitatea SRL ”IRMAX PRIM”, dispunând inițierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea SRL ”IRMAX PRIM” și desemnarea în calitate de lichidator al SRL ”IRMAX PRIM”, - Stoian Igor.

Drept efect, la 18 ianuarie 2024, administratorul autorizat Stoian Igor a depus în adresa instanței de insolvabilitate raportul final, în conținutul căruia a formulat cerere cu privire la aprobarea și încasarea din contul lui Tiutiunnicov Igor a cheltuielilor procesului de insolvabilitate intentat în privința SRL ”IRMAX-PRIM” și a solicitat stabilirea cuantumului de remunerare în mărime fixă pentru perioada provizorie în sumă de 16.000 lei și încasarea din contul lui Tiutiunnicov Igor în beneficiul său a remunerației pentru perioada provizorie în sumă de 16.000 lei, a remunerației pentru perioada procedurii de faliment în sumă de 32.000 lei și cheltuielilor procesului în sumă de 2.940,80 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 05 iunie 2024, a fost admisă parțial cererea administratorului autorizat Stoian Igor, s-a aprobat remunerația administratorului autorizat Stoian Igor în sumă de 16.000 lei pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu al debitorului, și în sumă de 16.000 lei pentru exercitarea atribuțiilor de lichidator al debitorului, precum și cheltuielile aferente în sumă de 2.940,80 lei. S-a încasat din contul lui Tiutiunnicov Igor, în beneficiul administratorului autorizat Stoian Igor, suma de 34.940,80 lei cu

titlu de remunerație pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu și lichidator al debitorului, precum și cheltuielile aferente procesului de insolvabilitate. În rest, cererea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

În materie de drept, țin să menționez că, potrivit prevederilor art. 25 alin. (6) al Legii insolvabilității, cuantumul de remunerare a administratorului provizoriu î-l stabilește instanța de insolvabilitate în mărime fixă, pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată și confirmată documentar, care nu poate fi mai mică de coeficientul minim de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariilor de funcție ale conducătorilor încadrați în unitățile ce nu aplică sistemul de salarizare bazat pe rețeaua tarifară unică de salarizare, înmulțit la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real la unitățile cu autonomie financiară.

Conform normei generale prevăzute de art. 32 alin. (1) a Legii insolvabilității cheltuielile judiciare aferente perioadei de observare a debitorului privind taxa de stat, privind remunerarea administratorului provizoriu, privind notificarea, privind convocarea ședințelor și comunicarea actelor de procedură efectuate de administratorul provizoriu se suportă din patrimoniul debitorului.

De asemenea, potrivit art. 32 alin. (2) al Legii insolvabilității, în cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sunt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate, remunerarea administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului, în mod solidar.

Potrivit prevederilor art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea insolvabilității, cheltuielile procesului de insolvabilitate includ remunerația și cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolvabilității/lichidatorului, dacă au fost prevăzute.

În conformitate cu art. 70 alin. (1-4) al Legii insolvabilității, pentru îndeplinirea funcțiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remunerație și la compensarea cheltuielilor aferente. Remunerația administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe și onorarii de succes sub formă procentuală și se achită în monedă națională, inclusiv în cazul în care remunerația se determină în funcție de creanțe/sume în valută străină. Cuantumul onorariul fix al administratorului/lichidatorului se stabilește de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri. Acest cuantum nu poate fi mai mic de coeficientul mediu de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariului de funcție al conducătorilor încadrați în unități care nu aplică sistemul de salarizare bazat pe rețeaua tarifară unică de salarizare, înmulțit la cuantumul minim garantat al salariului din sectorul real la unitățile cu autonomie financiară. Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plătește lunar din patrimoniul debitorului.

Totodată, conform prevederilor pct. 79 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09 iunie 2020, privind excepția de neconstituționalitate a art. 70 alin. (3) și (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 (achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului și compensarea cheltuielilor aferente care se trec în mod solidar în obligația organelor de conducere ale debitorului), rezultă că ”[…] textele „le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului” din articolul 32 alin. (2) și „în obligația organelor de conducere ale debitorului” din art. 70 alin. (13) ale Legii insolvabilității, sunt constituționale, în măsura în care le este demonstrată culpa la apariția stării de insolvabilitate.”

De altfel, este de reținut faptul că, pentru a putea solicitat încasarea remunerației de la membrii organelor de conducere a debitorului, în temeiul art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității, administratorul autorizat urmează să probeze că membrilor organelor de conducere de la care solicită încasarea remunerației și a onorariului fix, le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului.

În același sens, în pct. 73 a hotărârii menționate, Curtea a statuat că, Legea insolvabilității instituie o prezumție a culpei membrilor organelor de conducere, având în vedere obligația lor de a acoperi remunerarea administratorului insolvabilității sau a lichidatorului și cheltuielile acestor subiecte în legătură cu procedurile insolvabilității și lichidării. Această prezumție nu poate fi răsturnată, așa cum decurge clar din textele legale analizate de către Curte.

Mai mult, Curtea notează că membrii organelor de conducere ar întâmpina, în asemenea situații, obstacole insurmontabile, pentru că Legea insolvabilității nici măcar nu pretinde existența unei legături cauzale între insolvabilitate sau faliment și caracterul culpabil al acțiunilor sau al inacțiunilor lor.

Respectiv, în pct. 74 a hotărârii, Curtea a reținut că echilibrul dintre principii nu trebuie să presupună existența unei sarcini individuale și excesive pentru persoane. Persoanele trebuie să aibă parte de garanții efective și adecvate în eventualitatea abuzurilor (i.e. unii membri ai organelor de conducere nu trebuie să răspundă patrimonial prin acoperirea onorariului și a cheltuielilor administratorului sau lichidatorului atunci când insolvabilitatea a fost provocată de alți membri ai organelor de conducere). Chiar dacă persoanele afectate, i.e. membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului, ar avea posibilitatea să dovedească lipsa culpei lor în eventualele proceduri judiciare, prevederile contestate nu-i absolvă de obligația plății onorariului și a cheltuielilor aferente. Curtea subliniază că asemenea măsuri rigide defavorizează *de plano* dreptul de proprietate al persoanelor în discuție. Din acest punct de vedere, dreptul lor de proprietate este garantat insuficient (a se vedea, mutatis mutandis, Kotov v. Rusia [MC], 3 aprilie 2012, § 114).

Mai mult, în pct. 75 din hotărâre, Curtea a statuat că, spre deosebire de răspunderea membrilor organelor de conducere față de administratorul insolvabilității/lichidator, răspundere care pretinde, fără diferențierea circumstanțelor, acoperirea sumei onorariului și a cheltuielilor relevante, răspunderea acestor membri față de creditori pretinde, ca aspect esențial, culpa lor la apariția stării de insolvabilitate.

Dispoziția art. 248 alin. (1) din Lege stabilește, că dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilității/ lichidatorului instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să le suportate de membrii organelor lui de conducere.

Curtea a observat, că normele contestate comportă consecințe negative pentru membrii organelor de conducere ale societății intrate în insolvabilitate, cărora le impune plata onorariului fix al administratorului insolvabilității/lichidatorului, precum și cheltuielile suportate de acesta, fără ca ei să poarte vreo culpă. Cu alte cuvinte, legislatorul prezumă reaua-credință a acestor persoane.

Totuși, categoria membrilor organelor de conducere ale debitorului este o categorie vastă, care-i poate include, potrivit articolului 247 alin. (1) din Lege pe administratorii societăților comerciale, pe membrii organelor executive, pe membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), pe lichidatori și pe membrii comisiilor de lichidare, precum și pe contabili. Nu toate funcțiile enumerate de Lege și incluse în categoria membrilor organelor de conducere ale debitorului au un rol egal și decisiv în administrarea societății. Mai mult, dacă legislatorul a instituit prezumția culpei membrilor organelor de conducere în privința achitării onorariului administratorului/lichidatorului, această soluție s-ar fi impus și în cazul răspunderii față de creditorii debitorului, acoperirea datoriilor față de creditori reprezentând scopul general urmărit de lege.

Prin urmare, Curtea a considerat că principiul echilibrului corect impune ca standardul culpei membrilor organelor de conducere la apariția stării de insolvabilitate a debitorului stabilit de articolul 248 din Lege, standard aplicabil pentru realizarea scopului general al Legii, să fie aplicabil și în cazul realizării scopului special al plății onorariului administratorului/lichidatorului.

În consecință, Curtea a rezumat că textele ”le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului” din art. 32 alin. (2) și ”în obligația organelor de conducere ale debitorului” din art. 70 alin. (13) ale Legii insolvabilității sunt constituționale, în măsura în care l-e este demonstrată culpa la apariția stării de insolvabilitate.

Pornind de la constatările Curții Constituționale expuse în hotărârea privind excepția de neconstituționalitate a art. 70 alin. (3) și (13) din Legea insolvabilității, Consider oportun de a sublinia că, încasarea remunerației și a onorariului fix de la

membrii organelor de conducere ale debitorului este condiționată de constatarea culpei membrilor organelor de conducere la apariția stării de insolvabilitate a debitorului, stabilit de articolul 248 din Legea insolvabilității. Or, la caz, administratorul autorizat Stoian Igor nu a făcut dovada stabilirii culpei administratorului statutar – Tiutiunnicov Igor de la administrarea SRL ”IRMAX PRIM” la apariția stării de insolvabilitate a debitorului SRL ”IRMAX PRIM”, în temeiul art. 248 din Legea insolvabilității.

În aceeași ordine de idei, este de menționat că, prin respingerea cererii de încasare a remunerației și a onorariului fix de la membrii organelor de conducere a debitorului, nu se încalcă dreptul de proprietate al administratorului autorizat, or, specificul chestiunii deduse judecării ține exclusiv de subiectul de la care se pretinde încasarea sumelor pretinse cu titlu de remunerare și onorariu fix și nu afectează acest drept de remunerare în esență.

Mai mult, instituirea mecanismului de satisfacere a acestor pretenții nu ține de competența instanței de insolvabilitate, ultima fiind ținută doar la verificarea condițiilor de survenire a acestei răspunderi materiale în sarcina membrilor organelor de conducere.

Prin urmare, este de relevat că partea a doua a art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO, înscrie trei condiții în care privarea de un bun nu reprezintă o încălcare a dreptului de proprietate al titularului asupra acelui bun, și anume: a) privarea să fie prevăzută de lege, adică de normele interne aplicabile în materie; b) să fie impusă de o cauză de utilitate publică; c) să fie conformă cu principiile generale ale dreptului internațional.

Jurisprudența organelor Convenției a mai adăugat o condiție specifică situației de privare de proprietate, anume necesitatea indemnizării corespunzătoare a titularului dreptului.

În sfârșit, tot ca o creație jurisprudențială s-a impus o condiție comună atât în privința privării de proprietate, cât și în materia limitărilor exercițiului acestui drept, prevăzute de par. 2 al art. 1 din Protocolul nr. 1, respectiv orice limitare trebuie să fie proporțională cu scopul avut în vedere prin instituirea ei.

După cum a decis cu valoare de principiu fosta Comisie, o privare de proprietate trebuie să fie prevăzută de lege, să urmărească o cauză de utilitate publică, să fie conformă normelor de drept intern și să respecte un raport de proporționalitate între mijloacele folosite în scopul vizat; privarea de proprietate trebuie să menajeze un just echilibru între exigențele de interes general și imperativele fundamentale ale individului, în special prin indemnizarea rezonabilă și proporțională a valorii bunului, acordată titularului acest.

Totodată, Curtea a stabilit în jurisprudența sa pe marginea art. 1 din Protocolul nr. 1 Adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, cu referire la faptul dacă anumite drepturi ce decurg din exercitarea

unei profesii liberale cad sau nu sub incidența protecției oferite de art. 1 din Protocolul nr. 1 Adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale că în că în măsura în care un avocat a acordat asistență juridică nu în baza unui contract încheiat cu clientul său, ci prin desemnarea lui spre a efectua această activitate de către baroul în care era înscris, nu poate pretinde că are un drept protejat de art. 1 din Protocolul nr. 1, din moment ce biroul de consultanță juridică și de apărare organizat de acel barou a reținut că cel apărat era într-o adevărată stare de necesitate, lipsit de orice mijloace materiale. Prin însăși intrarea în profesie, reclamantul a consimțit, cu privire la situația de care s-a plâns, astfel nu o mai poate denunța, deoarece atunci când începe cariera un avocat, pe baza unui anumit ”bilanț prospectiv”, cântărește bine avantajele și dezavantajele acestei profesii, acestea din urmă fiind perfect previzibile, inclusiv cele ce rezultă din obligația asigurării, în unele situații, a asistenței judiciare gratuite.

Așa fiind, Curtea a decis că, într-o asemenea situație, nicio creanță nu s-a născut vreodată în patrimoniul reclamantului, mai ales că cheltuielile avansate nu au fost importante, iar munca depusă a putut fi asimilată unui interes social, compatibilă cu dispozițiile art. 4 din Convenție, care interzic desfășurarea unei munci forțate.

Mai mult ca atât, în sensul jurisprudenței CtEDO, art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO nu recunoaște dreptul de a deveni proprietarul unui bun, el se aplică numai cu privire la bunurile ”actuale” ale reclamantului; acesta nu se poate plânge de o atingere a dreptului său de proprietate, câtă vreme nu demonstrează existența lui.

Instanța consideră că aceste constatări din jurisprudența CtEDO, se aplică la soluționarea cererilor privind încasarea remunerației administratorilor autorizați pentru perioada provizorie sau perioada de faliment simplificat, după caz.

Astfel, din prevederile art. 3, alin. (1) din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 rezultă că administratorul desfășoară o activitate de liber profesionist de interes public, care nu este activitate de întreprinzător (s.i.).

Din prevederile art. 1, pct. 1 din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845 din 03 ianuarie 1992 rezultă că antreprenoriatul este activitatea de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri.

Prin urmare, în sensul prevederilor art. 3, alin. (1) din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 activitatea de liber profesionist de interes public, care nu este activitate de întreprinzător, nu presupune în mod necesar ca în toate cazurile administratorii autorizați să beneficieze de remunerație necondiționat.

Or, dreptul administratorului provizoriu sau al lichidatorului de a solicita încasarea remunerației de la membrii organelor de conducere ale debitorului

insolvabil este condiționat, în sensul pct. 79 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09 iunie 2020, de demonstrarea culpei acestora la cauzarea stării de insolvabilitate.

Prin condiționarea dreptului administratorilor autorizați de a încasa remunerația de la membrii organelor de conducere ale debitorului insolvabil de demonstrarea culpei acestora la cauzarea stării de insolvabilitate, nu se încalcă sub nici o formă dreptul la remunerație al acestora, deoarece în sensul jurisprudenței CtEDO, instanța de contencios european al drepturilor omului a stabilit că art. 1 din Protocolul nr. 1 Adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, cuprinde trei norme distincte strâns legate între ele:

- Prima normă, de ordin general, este cea din prima frază a art. 1 din Protocolul nr. 1 Adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, principiul general al necesității respectării dreptului de proprietate: ”Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale”;
- A doua normă, prevede posibilitatea privării unui titular, prin acțiunea organelor statului, de dreptul său de proprietate. Această normă este cuprinsă în cea de-a doua frază a primului alineat: ” Nimeni nu poate fi privat de dreptul său de proprietate decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional”;
- A treia normă, recunoaște statelor contractante posibilitatea de a reglementa modul de folosință al bunurilor ce formează obiectul dreptului de proprietate, în conformitate cu interesul general.

Instanța europeană nu numai că a stabilit normele care, cuprinse în art. 1 din Protocolul nr. 1 Adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, determină conținutul protecției dreptului de proprietate în cadrul sistemului european de apărare a drepturilor omului, dar a fost întotdeauna preocupată în jurisprudența sa de a pune în evidență și raportul dintre aceste norme.

Astfel, a statuat în mod constant, că dacă prima normă are caracter general, prin aceea că enunță principiul respectului dreptului de proprietate, celelalte două – posibilitatea privării de acest drept și, respectiv, supunerea exercițiului său anumitor condiții – nu reprezintă altceva decât aplicația celei dintâi.

Așadar, raportând aceste remarci ale instanței europene la caz, se poate afirma în mod cert, că nimic nu-i împiedică pe administratorii autorizați ca să prezinte probe instanței de insolvabilitate prin care să demonstreze culpa membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil în cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului insolvabil.

Sintetizând cele reliefate supra, îmi exprim dezacordul cu soluția adoptată de prima instanță, preluată parțial în decizia Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie

2024, pe marginea soluționării problemelor expuse mai sus, astfel că, instanța de fond, iar la caz și colegii mei, eronat au ajuns la concluzia că cererea administratorului autorizat Stoian Igor privind încasarea remunerației și a cheltuielilor aferente procesului de administrare provizorie a SRL ”IRMAX PRIM” și încasarea onorariului fix pentru perioada de lichidare din contul membrilor organelor de conducere a debitorului, urmează a fi admisă.

Din considerentele menționate și având în vedere că, în opinia mea, prima instanță a emis o încheiere neîntemeiată în partea încasării remunerației și cheltuielilor aferente din contul administratorului statutar la caz Tiutiunnicov Igor, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2024, cererea de recurs urma a fi admisă cu casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul central din 05 iunie 2024 și soluționarea prin decizie a problemei în fond, cu emiterea unei hotărâri noi sub formă de încheiere prin care, cererea administratorului autorizat Stoian Igor cu privire la încasarea din contul lui Tiutiunnicov Igor în beneficiul său a remunerației pentru perioada provizorie în sumă de 16.000 lei, precum și a remunerației pentru perioada procedurii de faliment în sumă de 32.000 lei și a cheltuielilor procesului în sumă de 2.940,80 lei, să fie respinsă ca neîntemeiată.

Judecător Cașcaval Andrei